

Visagino savivaldybė

MARIJA KIRKIENĖ

Visagino „Atgimimo“ gimnazijos
kultūrinio ugdymo koordinatore

TŪM krepšelis:
2 106 689 EUR

KULTŪRINIS UGDYMAS

Visagine – lietuvių kalbos vartojimo įgūdžių stiprinimui

GEROJI PRAKTIKA

Visagino „Atgimimo“ gimnazijos patirtis

TŪM Tūkstantmečio
mokyklų
programa

 **Finansuoja
Europos Sąjunga**
NextGenerationEU

**NAUJOS KARTOS
LIETUVA**

 **ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA**

esfa EUROPOS
SOCIALINIO
FONDO
AGENTŪRA

Ar Visaginas kitoks?

(miesto veidas – identitetas)

Visaginas (Sniečkus) – jauniausias miestas Lietuvoje, energetinis, švenčiantis 50-metį:

- ✓ susikūręs dėl Ignalinos atominės elektrinės (IAE);
- ✓ kalbiniai aspektai; daugiatautiškumas (ne tik dvikalbystė) – mieste gyvena net 43 tautybių atstovai (47 proc. rusų, 20 proc. lietuvių, 10 proc. lenkų, 10 proc. baltarusių, romų, totorių... Karas Ukrainoje nulėmė ukrainiečių bendruomenės padidėjimą.
- ✓ Tarptautiniai tautinių kultūrų festivaliai „Rudeninės“
- ✓ ir „Visagino country“ (nuo 1991 m.).

Dvi stereotipinės asociacijos: atominė elektrinė ir rusakalbių miestas.

Kultūrinio ugdymo apžvalga pagal „Tūkstantmečio mokyklų I“ programą

- **Temos pasirinkimas** dėl žemų lietuvių kalbos mokymosi Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir VBE rezultatų.
- **Sprendžiama lietuvių (valstybinės) kalbos vartojimo problema.**

Veiklos kontekstas: per MENINĮ, ISTORINĮ IR KULTŪRINĮ ugdymą (formaliojo ir neformaliojo ugdymo lygmenyse).

Lietuvių kalbos mokymasis – **per emocinio raštingumo didinimą**. Mokiniai suprato save ir kitus. Atpažinę savo emocijas, jas įvardiję, tinkamai reiškė savo mintis.

- **Veiksmingiausia priemonė: muzikos laboratorijos** įrengimas ir vietinio **radijo taško** laidų organizavimas. Dėl atnaujintos infrastruktūros (įrangos ir muzikos instrumentų) atsirado nauja, patraukli galimybė groti, skleisti informaciją.

Pagrindinis veiksnys, vedęs link mokinių **mokymosi tikslų pasiekiamumo**:

- **Emocinis raštingumas/** emocinis intelektas;
- **socialinis-emocinis ugdymas** – neatsiejama bendrojo ugdymo dalimi, padėjo mokiniams suprasti, pažinti ir valdyti emocijas, rūpintis savimi ir aplinkiniais, kelti asmeninius tikslus ir jų drąsiai siekti, priimti atsakingus sprendimus, kurti pozityvius santykius bei gebėti kritiškai mąstyti;
- **turinio pateikimas** – pagal kiekvieno (-os) mokinio (-ės) sau tinkamą būdą mokytis;
- **komunikavimo ugdymas** reikšiant savo nuomonę, apibendrinant informaciją;
- **mokėjimo mokytis** – laiku atliko užduotis; savarankiškai tyrinėjo ir pritaikė; jautė atsakomybę už rezultatus (grupėje);
- **pažinimo kompetencija** – mokėsi iš savo klaidų; aktyviai dalyvavo TŪM veiklose; domėjosi savo aplinkos autentiškumu.

Radijo taško, muzikos laboratorijos įrengimas ir įveiklinimas Patirtys (nuotaukose) Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje (LNB), LRT studijoje ir „Atgimimo“ gimnazijoje

Veiklos turinys

- ✓ Naujos patirtys (kultūrinio konteksto; atominio paveldo vaidmuo, kiekvieno asmeninis santykis); susipažinimas su istorinėmis vietovės ištakomis (autentiškumas);
- ✓ per kultūros formas, metodus ir turinį lavintos kūrybinės kompetencijos („Žemėlapis“, „Oro baliono“ bei kitais metodais);
- ✓ gilesnis santykis su žurnalistika ir menu, knygomis;
- ✓ Bendras **dalyvių** skaičius per visas ilgalaikes 360.
- ✓ Fragmentas iš **rezultatų pristatymo – viešinimo** Visagino savivaldybės svetainėje (**2024-12-27**):
- ✓ <https://www.visaginas.lt/naujienos/igyvendintos-ilgalaikes-kulturinio-ugdymo-veiklos/9575>

Veiklų įgyvendinimo procesas

Sklandus, patrauklus, įtraukus, motyvuojantis, patirtinis.

Dalyvių **auditoriją** sudarė TŪM mokyklos: Visagino „Atgimimo“ gimnazija, Visagino „Žiburio“ pagrindinė mokykla, Visagino „Verdenės“ gimnazija. Veiklų sesijas pradėjome nuo idėjos, komandos formavimo, išsiaiškinome kultūrinės kompetencijos raišką, nuėjome „kelį“ iki rezultato.

- **Skirtingose aplinkose** patrauklu ir neįprasta: Visagino viešojoje bibliotekoje, Žiburio pagrindinės mokyklos kupole, Visagino miesto muziejuje (naujos erdvės ir visažinis pašnekovas), Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje (LNB) ir LRT studijoje. Kitoje ilgalaikėje, paveldo: nuo ryšio užmezgimo iki pritaikomumo.
- **Sklandus įgyvendinimas – dėl tinklaveikos** bendradarbiaujant su Visagino viešąja biblioteka, Visagino miesto muziejumi.
- **Iššūkiai** buvo nedideli, sprendimus priėmėme čia ir dabar. Dermės paieška tarp tradicijos ir šiuolaikiškumo; šiuolaikinio jaunimo raštingumo ugdymas tiek klaidų, tiek turinio prasme.

Veiklos rezultatai

- **Iš „Istorijų, garso ir vaizdo kūrimo“** veiklos – 5 skirtingų komandų 5 įkvepiančios idėjos (socialinė reklama, dokumentinis ir vaidybinis filmai, klipas) – „produktai“ .
- **Iš „Kultūros paveldo aktualizavimas šiuolaikiškai, per asmeninį santykį“** sukurti maršrutai QR kodais, lentelės ir kt.
- **Iš mokytojų kvalifikacijos:** (P. P. 3.5) „Mokyklų vadovų ir pedagoginių darbuotojų kompetencijų stiprinimas“: „**Kultūros tendencijų įvairovė ugdymo procese**“ **tinklaveika su Panevėžio r. Velžio gimnazija.**
- <https://www.visaginas.lt/naujienos/kulturinio-ugdymo-nauda-ir-svarba/9578>
- **Vykdoma „ETNINĖ KULTŪRA – ATVIRA NAUJOVĖMS. Pirmi rezultatai:** pasigaminti medžio raižiniai, nusipintos odinės apyrankės, išmokta lietuviškų šokių ir ratelių...

Tęstinės projektinės ilgalaikės mokinių veiklos

Geroji praktika

„Kultūros paveldo aktualizavimą šiuolaikiškai, per asmeninį santykį“

Sutelkė bendruomenę; gilino harmonijos būseną dvasine prasme; kritinio mąstymo būdu pamatė save, išmoko argumentuoti. Mūsų veiklos komunikacinės, edukacinės, kūrybinės, pažintinės ir kt.

Dalyviai: Visagino „Atgimimo“ gimnazijos ir Žiburio pagrindinės mokyklos 10 klasių moksleiviai (jų tarpe SUP – 3): 79 mokiniai (15–17 m.) ir 10 bendruomenės narių.

Trukmė: 60 akad. val. (teoriniai ir praktiniai užsiėmimai, savarankiškas darbas).

- lietuvių kalba vartota (drąsiai diskutuojant, kalbant ne pažymiui „be klaidų baimės“).

- Šių veiklų „produktai“ (paveldo maršrutai, išvykos į istoriškumo bei kt.) lietuviškai.

Sukurtos 5 (penkios) QR kodų lentelės, jose užfiksuoti moksleivių sukurti rekomenduojami meno, architektūros, sporto maršrutai.

Veiklos poveikis

Mokymai **teigiamai įtakojo** mokinių mokymą ir mokymąsi, **mezgė draugiškus ryšius** bendruomenės santykiams, **ugdymo procesą pajvairino, praturtino** autentiškomis vietovės žiniomis, praktiniais potyriais.

Veiklų nauda:

Moksleiviai mokėsi kalbėti ir klausytis lietuviškai – išgirsti kitą;

- Ugdė gebėjimus: dirbo komandose su skirtingais asmenimis; buvo priklausomi nuo proceso; gavo skirtingų patirčių; plėtojo bendradarbiavimo kompetenciją; bendravo su nepažįstamais kultūros, istorijos lauko Žmonėmis (L. Abariumi, R. Keršiu, IT lektoriais ir kt.), naujų žinių „lagaminą“ papildė istoriniu kontekstu.
- Buvo supažindinti su istoriniais šaltiniais ir faktais, pakeliavo per apylinkes, klausydami apie asmenybes, sužinojo netikėtus faktus ir dalykus, kopė į piliakalnį, aplankė lietuviybės židinį ir net bunkerį

Šventimo akimirkos!

- **Šventimas!**
- Linkėdami šviesių minčių, patrauklumo turiniui ir įkvėpimo
- **STARTAS – šypsena: 3-2-1**
- **Pyragų dalinimas 😊**

Džiaugiamės išmintingais kultūros įstaigų darbuotojais ir edukatoriais;
charizmatiška, aktyvia, išmintinga lektore Inga Norkūniene

Kuo daugiau atiduodame, tuo daugiau grįžta atgal

“

Dienos citata

Spektaklis turi būti malonus pačiam aktoriui. Tu turi džiaugtis tuo, ką daro tavo kolega. Pavyzdžiui, aš labai išgyvenu, jeigu kolegai kažkas nesiseka, ir nuoširdžiai džiaugiuosi, kai pavyksta. Jeigu kolega kažką labai gražaus daro – tave tai įkvepia. Tą akimirką, jeigu esi pasiruošęs tą įkvėpimą priimti, pajunti, kaip kažkas nusileidžia iš dangaus, ir tai yra pats nuostabiausias dalykas. Todėl tikrai daug spektaklių paremti tuo, kas gimsta tą akimirką. Teatras ir žavus būtent ta savo gyvybe.

Aktorius Andrius Kaniava

”

TŪM Tūkstantmečio
mokyklų
programa

Mokyklose **viešiname** su programos **kuratore Inga Norkūniene** **pasiectus rezultatus** (paslaugos iš Ugdymo meistrų)

Nuskaityk QR kodą ir pamatyk,
kokius objektus rekomenduoja
aplankyti Visagino dešimtakai!

TŪM Tūkstantmečio
mokyklų
programa

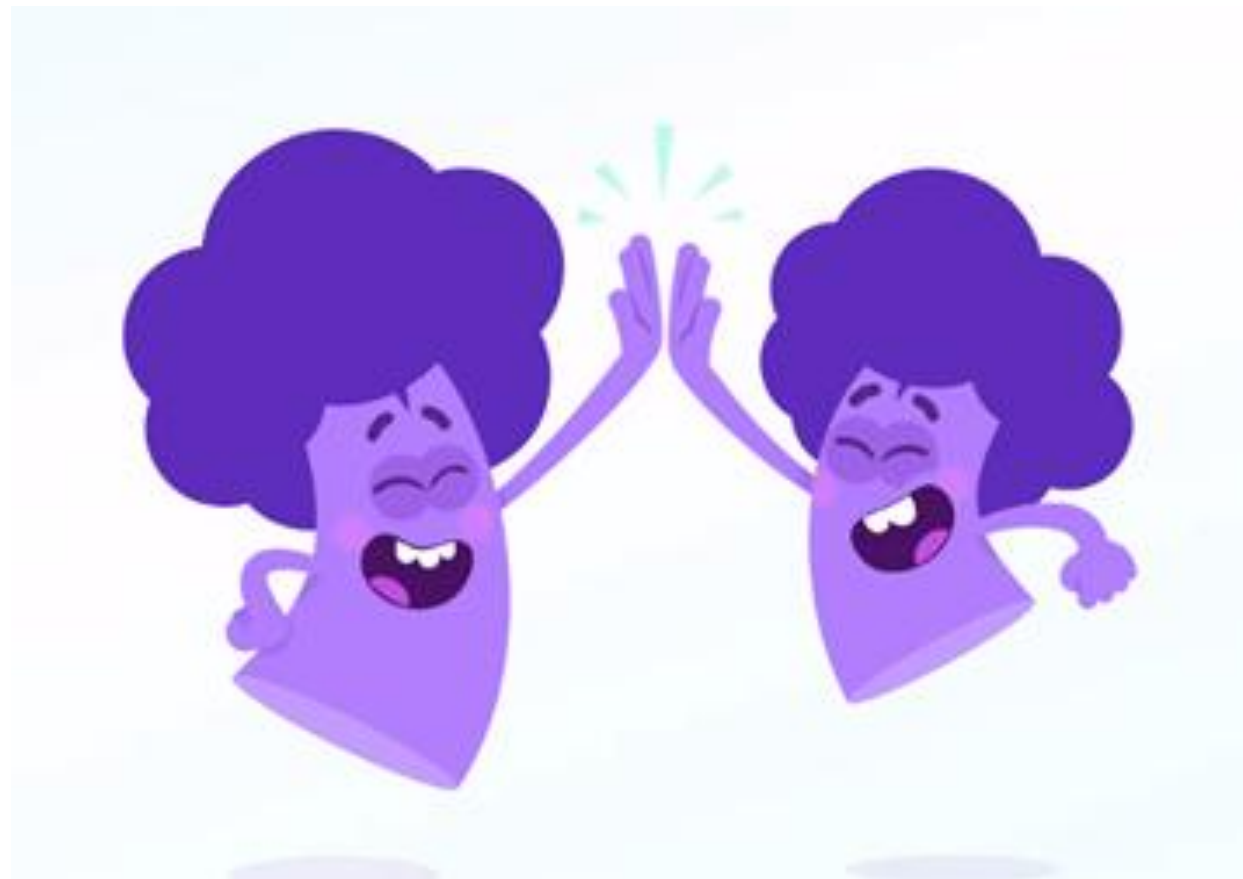
Ugdymo
meistrai

NAUJOS KARTOS
LIETUVA

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

Ugdymo
meistrai

Kultūros paveldo aktualizavimas šiuolaikiškai, per asmeninį santykį" įgyvendintas pagal „Tūkstantmečio mokyklos“
projekto kultūrinio ugdymo tęstinės veiklos, įgyvendinant programos pažangos priemone Nr. 12-003-03-01-01
numatytas veiklas mokytojams ir mokiniams.

Kas iš to mokiniui (jo asmenybės ūgčiai), mokyklai ir savivaldybei

Naujumas ir aktualumas kultūrinio ugdymo lauke.

- Pateikti „raktai“, kaip kultūros, istorijos bei meno krypčių veiklos gali sumažinti emocinį kalbos sunkumų poveikį, nerimą ir baimę.
- **Pokytis įvyko** – įgyvendinę ilgalaikes veiklas toliau efektyviai integruosime KU į ugdymo procesą (numatytas tęstinumas);
- išnaudojame naujų technologijų teikiamas galimybes, muzikos laboratorijos, radijo taško priemonės renginiams, transliuojame ir kviečiamės į atvirų durų dienas kitas mokyklas!!!

**Džiaugiamės TŪMo lėšų sėkmingu
panaudojimu ir dėkojame Jums už
dėmesį!**

TŪM Tūkstantmečio
mokyklų
programa

**Šis pranešimas mane privertė
susimąstyti apie...**

GEROSIOS SAVIVALDYBIŲ PRAKTIKOS:

kaip atpažinti ir įgyvendinti? II

TŪM

Tūkstantmečio
mokyklų
programa

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

NAUJOS KARTOS
LIETUVA

esfa

EUROPOS
SOCIALINIO
FONDO
AGENTŪRA